

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

VALOROȘI INSTRUMENTIȘTI ROMÂNII

„ATÎT SÎNTEM OAMENI, CÎT NU UITĂM”

Nicolae Botgros

Vestit lăutar din Chișinău, Republica Moldova.

„Pe nenea Ignat Bratu îl știe o lume întreagă - marele lăutar, actor, muzician-violonist - a fost un om care ne-a dat o educație extraordinară. Cine a cântat cu nenea Ignat a primit o educație solidă. Mare om de omenie care ne-a lăsat o școală populară lăutărească și omenească de a ne comporta. Mă întreba întotdeauna cum o mai duc muzicanții. Când veneam din România, întreba ce face Budală, ce face cutare, dacă am fost pe la mormîntul lui Toni Iordache, al lui Drăgoi... El a făcut școală împreună cu tatăl meu, la liceul de muzică din Iași, și cunoștea cercul celor mai mari muzicanți”.

Nicolae Botgros

Absolvește liceul de muzică din Iași, România. A cântat în orchestrele „Fluieraș”, „Joc”, „Folclor” și la „Cramă”. Filmele: „Codrii”, „Podurile”.

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [online][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

IGNAT BRATU

([19--?] – 1993)

Filmare din 1967 „Codrii”

<https://www.facebook.com/Personalități-Basarabene>

„Podurile” 1973
„Moldova-Film”,
regizor Vasile Pascaru,
după I. C. Ciobanu

SERGHEI LUNCHEVICI

(29.04.1934, Chișinău - 15.08.1995, Chișinău)

**Violonist și dirijor al orchestrei „Fluieraș”,
compozitor, actor de cinema**

Tatăl lui era vatman, mama - controloare în același tramvai. Serghei și-a manifestat dragostea pentru muzică din fragedă copilărie, la auzul muzicii vibra întreaga lui ființă, la 6 ani le-a declarat părinților, că va deveni muzician. Dacă în oraș venea vreo trupă de lăutari, Serghei trebuia căutat la o margine a Chișinăului. Începe să studieze vioara cu profesorul Vilic.

1953 absolvеște Școala de Muzică, la G. Gerșfeld. Adesea la școală compunea pe ascuns muzică.

1952-1957 Conservatorul „G. Musicescu”, Chișinău cu Iosif Dailis (vioară) și Boris Miliutin (dirijat orchestră, 1958).

1955 violonist în Orchestra de muzică populară a Filarmonicii din Moldova, care a fost apoi redenumită în „Fluieraș”.

1958 devine conducător artistic și dirijor al orchestrei, înlocuindu-l la acest post pe D. Fedov. El a fost cel mai tânăr artist distins cu titlul Artist Emerit al Republicii Moldova (la numai 25 de ani).

1967 debut în rolul lui Toma Alistar, filmul „Lăutarii”, Emil Loteanu. Cele mai mari pasiuni ale sale erau culegerea folclorului și interpretarea muzicii populare moldovenești. Talentul sau a fost unul plinar, a compus cîntece și muzică, inclusiv pentru filme, a făcut aranjamente pentru orchestră. Concertele sale erau adevărate sărbători ale sufletului și pe bună dreptate S. Lunchevici este numit „ultimul lăutar”.

A cucerit inimile multor spectatori din întreaga lume începînd cu Birmania și pînă în America Latină, din Africa și pînă în Europa, indiferent dacă interpreta „Jalea țiganului” sau vreo piesă clasică. Chiar dacă maestrul nu a avut ocazia să predea în vreo instituție de învățămînt, talentul său de dascăl și pedagog este de necontestat, are mulți discipoli. Serghei Lunchevici rămîne unul dintre vioristii și dirijorii de frunte ai Republicii Moldova din cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Serghei Lunchevici a conferit orchestrei „Fluieraș” un stil inconfundabil, o tehnică interpretativă extraordinară. Pe parcursul aflării la pupitrul orchestrei, distinsul violonist și dirijor a menținut nivelul înalt de interpretare.

Printre numeroasele sale pasiuni un loc special îl ocupa vînătoarea și pescuitul. El este autorul Dicționarului vînătorului și pescarului, pînă de curînd unica carte de acest fel editată în Republica Moldova.

TITLURI ȘI PREMII

1965 Artist Emerit al Republicii Moldova

1966 Artist al Poporului din RSSM

1967 Laureat al Premiului de Stat al RSSM

1967 Decorat cu Ordinul Drapelului Roșu al Muncii

1976 Artist al Poporului din URSS

1993 Ordinul Republicii Moldova.

A cîntat în ansamblu cu: G. Strahilevici, A. Botoșanu, E. Lica, T. Ciobanu, G. Eșanu, P. îgoveț, P. Zaharia, Ș. Zaraf, A. Heraru, D. Fedov, L. Cocea, Z. Julea, V. Golomoz, A. Istrati, I. Patlajan, Gh. Sinescu, V. Marin, T. Radu, G. Usaci, M. Bieșu, V. Baranov, P. Bradu, V. Copacinschi, M. Țurcanu, B. Aurovschi, E. Chițiș, D. Căldare-Balan, N. Sulac, I. Carai, G. Banariuc ș.a.

Actor:

„Mariana”, 1967 - Ernest,

„Lăutarii”, 1971 - Toma Alistar.

Compozitor:

„Poienile roșii”, 1966 - compozitor, în colaborare cu I. Burdin.

„FLUIERAȘ”

Ansamblul de cântece și dansuri populare „Fluieraș” a fost înființat în anul **1945** la Filarmonica Națională. Pe parcursul anilor au fost readuse în circuit multe bijuterii ale folclorului nostru, dar lansate și multe piese de autor, care au contribuit la extinderea palmaresului repertorial. Nume de referință ale genului sînt instrumentiștii care au alcătuit mai multe formule ale orchestrei – Ignat Bratu, Petre Zaharia, Alexei Botoșanu, Semion Brînzilă, Valeriu Negruți, Nelu Laiu, Lucian Cocea, Andrei Mustea, Vlad Sărbușcă, Vasile Duminică, Ion Neniță, Gheorghe Usaci, Anatol Cetulean, Valeriu Cașcaval...

Fluieraș [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil:
<http://www.moldovenii.md/md/people/123>

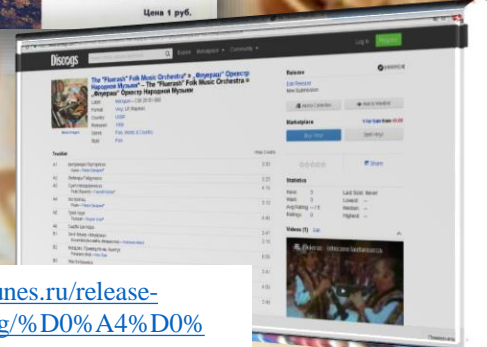
DIN COLECȚIILE BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB

слушайте в номере:
 1. Вступление из цикла «Лето»
 2. Вальс «Лето»
 3. «Степь»
 4. «Воспоминания»
 5. «Лето»
 6. «Степь»
 7. «Воспоминания»
 8. «Лето»
 9. «Степь»
 10. «Воспоминания»
 11. «Лето»
 12. «Степь»
 13. «Воспоминания»
 14. «Лето»
 15. «Степь»
 16. «Воспоминания»
 17. «Лето»
 18. «Степь»
 19. «Воспоминания»
 20. «Лето»
 21. «Степь»
 22. «Воспоминания»
 23. «Лето»
 24. «Степь»
 25. «Воспоминания»
 26. «Лето»
 27. «Степь»
 28. «Воспоминания»
 29. «Лето»
 30. «Степь»
 31. «Воспоминания»
 32. «Лето»
 33. «Степь»
 34. «Воспоминания»
 35. «Лето»
 36. «Степь»
 37. «Воспоминания»
 38. «Лето»
 39. «Степь»
 40. «Воспоминания»
 41. «Лето»
 42. «Степь»
 43. «Воспоминания»
 44. «Лето»
 45. «Степь»
 46. «Воспоминания»
 47. «Лето»
 48. «Степь»
 49. «Воспоминания»
 50. «Лето»
 51. «Степь»
 52. «Воспоминания»
 53. «Лето»
 54. «Степь»
 55. «Воспоминания»
 56. «Лето»
 57. «Степь»
 58. «Воспоминания»
 59. «Лето»
 60. «Степь»
 61. «Воспоминания»
 62. «Лето»
 63. «Степь»
 64. «Воспоминания»
 65. «Лето»
 66. «Степь»
 67. «Воспоминания»
 68. «Лето»
 69. «Степь»
 70. «Воспоминания»
 71. «Лето»
 72. «Степь»
 73. «Воспоминания»
 74. «Лето»
 75. «Степь»
 76. «Воспоминания»
 77. «Лето»
 78. «Степь»
 79. «Воспоминания»
 80. «Лето»
 81. «Степь»
 82. «Воспоминания»
 83. «Лето»
 84. «Степь»
 85. «Воспоминания»
 86. «Лето»
 87. «Степь»
 88. «Воспоминания»
 89. «Лето»
 90. «Степь»
 91. «Воспоминания»
 92. «Лето»
 93. «Степь»
 94. «Воспоминания»
 95. «Лето»
 96. «Степь»
 97. «Воспоминания»
 98. «Лето»
 99. «Степь»
 100. «Воспоминания»

<http://www.vedomosti.md/news/rovesnik-pobedy-ansamblu-fluierash-70-let>

<http://intunes.ru/release-idgbhaadg/%D0%A4%D0%>

În anul **2003** a fost luată decizia ca Filarmonica Națională să-i poarte numele.

Fondată în **1940**, în decursul celor circa 76 ani de activitate Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” a devenit cea mai importantă instituție de concert din Republica Moldova desfășurând o amplă activitate în diverse direcții: muzica academică, populară, muzica ușoară și jazz. La Filarmonica Națională și-au început activitatea cele mai reprezentative colective, printre care se numără ansamblurile „Joc”, „Fluieraș”, „Lăutarii”, personalități notorii ale culturii muzicale moldovenești, așa ca Timofei Gurtovoi, Veronica Garștea, Boris Miliutin, Dumitru Goia, Ghita Strahilevici, Serghei Lunchevici, Vladimir Curbet, Victor Copacinschi, Nicolae Botgros, au contribuit la formarea istoricului Filarmonicii.

Despre Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” [on-line][citat la 14 noiembrie 2016] Disponibil:

http://filarmonica.md/new/index.php?option=com_content&view=article&id=50&Itemid=72&lang=ro

Vioara sa emite un sunet de o intensitate vibrantă, de o nuanță catifelată aleasă, ce exprimă convingător și inspirat un gând muzical, o imagine, o dispoziție. Probabil, este unul dintre puțini violoniști, pentru care încrederea în forțele proprii e mai presus decât calitățile sonore ale instrumentului. Ai impresia, că poate emite sunete catifelate din dintr-o vioară-jucărie. Din păcate, și aceasta nu pot să n-o spun, „Balada” lui Ciprian Porumbescu a rămas ultima creație, în care vioara lui Serghei Lunchevici a atins culmile perfecțiunii, și de atunci ea continuă să tacă...

80 de ani de la nașterea lui Serghei Lunchevici. [on-line][citată 14 noiembrie 2016].
Disponibil: <http://glasul.md/80-de-ani-de-la-nasterea-lui-serghei-lunchevici/>

**A fost un Barbu Lăutaru,
A fost un Iancu Perja,
A fost un cântec,
'Nalt cîț Luceafărul,
Lung cîț Nistrul,
Adînc cîț fîntîna lui Pahoma,
Este un Serghei Lunchevici,
Este un cântec,
'Nalt cîț Luceafărul,
Lung cîț Nistrul,
Adînc cîț fîntîna lui Pahoma...**
Gh. Ciocoi

<https://yandex.ru/video/search?text=serghei%20lunchevici>

PETRE ZAHARIA

(01.07.1934, Hoginești, Orhei - 11.12.1989, Cimitirul Doina Chișinău)

Fluieraș, naist, taragotist, cavalist și clarinetist

„Interpret autodidact, mare clarinetist, dar la fluier a fost de neîntrecut. Cîntă băieții la fluier, extraordinar, profesionist, dar fluierul lui Zaharia, fără dop, care se auzea într-o țară întregă, nu-l mai aud niciodată. Cînta la taragot. Nu numai cînta, dar și le confecționa singur. Naiul lui Petre Zaharia a devenit cel mai bun în tot spațiul românesc. Nici în România, nici la noi nu se mai fac naiuri ca ale lui. Rămîne în sufletul tuturor celor care l-au cunoscut un lăutar și un muzicant de forță.”

Petre Zaharia, a cules așa-zis din primele mîini nectarul melodiilor populare și le-a dat o nouă viață în activitatea profesionistă în calitate de solist al orchestrei de muzică populară „Fluieraș”(1952-1975) și „Lăutarii” (1976-1978) ale Filarmonicii din Chișinău. A interpretat la fluier *Polca moldovenească, Tropățica, Hora și Sîrba*.

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

Fiind cunoscut pe atunci cu *Doina* și *Bătuta din Giurgiulești* (fluier), a cucerit publicul și prin măiestria sa de a cînta la caval. Acest interpret de seamă a căutat mereu să remarce bogăția și splendoarea melodiilor folclorice moștenite din trecutul neamului, dar aduse pe un fâgaș nou al simțului și tehnicii de interpretare la tilincă.

1970 Artist emerit din Republica Moldova

1957 Medalia de aur la Festivalul mondial al tineretului și studenților Moscova.

BABII, Vladimir. *Studiu de organologie*. Ch. : S.n.], 2012. - p. 93.- ISBN 978-9975-4346-5-2: 70.00.

<http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/babii/studiu.pdf>

Zaharia Petre. In: *BUZILĂ, Serafim. Interpreți din Moldova : lexicon encicl.* (1460-1960). Ch. : ARC, 1996. p. 461. ISBN 978-9975-928-02-1

ION CARAI

25.02.1936 s. Starîe Kazaci, Cetatea Alba

Perfect și desăvârșit trompetist

1942 Taică-său, Damian Carai, i-a pus trompeta în mână: Să cânti cum cântă neamul nostru.

1965 Înfiripează o fanfară de toată frumusețea, pune temelia orchestre din Hîncești. „Ion Carai, marele lăutar, cu trompeta sa, a ajuns prin anii **1967-1968** la un nivel nemaivăzut. El cânta altfel, a ajuns la un alt nivel, așa cum cânta N.Sulac, Gh.Eșanu, T.Ciobanu ... A intrat în sufletele oamenilor. A cântat cu trompeta sa, într-un fel, cu vorbe, fiindcă nu cânta numai piese instrumentale, dar și ale cântăreților. Avea o notă aparte, nici azi nimeni nu știe secretul acelei note”. N. Botgros.

1968-1971 „Fluieraș”, 1972-1976 Orchestra de muzică populară „Folclor” a Radiodifuziunii. 1976-1986 „Miorița”, dirijor Vasile Goia. 1986-1990 „Potcoava”.

1995 cântă în restaurantul „Viena” din București.

1998 - ordinul „Gloria muncii”.

<http://archiva.flux.md/editii/20098/articol>

<http://www.timpul.md/articol/urmasii-lui-vasile-pandelescu-si-ion-carai-29144.html>

„S-a format o școală Ion Carai, au însușit-o excelenții săi succesori-trompetiști Vladimir Duminică (Chișinău), Adam Stîngă (Cahul), Simion Tîrșu (Edineț), Vădim Coman (Glodeni). Acești tineri muzicanți au învățat de la maestrul Ion Carai, tot așa cum dînsul, la rîndu-i, a însușit arta marilor lăutari Marcel Budală, Ilie Udilă, Florea Cioacă din România, apoi a celora din altă parte a Prutului - Nicolae Banu și Mechiu Ciobanu din Edineț.

„Cel care îl ascultă pentru prima dată ar putea bănuși că acest perfect, desăvârșit trompetist ar avea niște școli, academii mari în ale muzicii, nebănuind că autorul scilipitoarelor perle care completează astăzi fonoteca de aur a Radioteleviziunii Naționale din Chișinău a terminat, doar niște cursuri la Odesa. Și atât. În rest, cea mai mare Universitate i-a fost și rămas talentul de la natură, alimentat și fructificat de o muncă istovitoare și incontinuuă”.

Nicolae Botgros

„Un om extraordinar, prietenos, săritor la nevoie și avea un gust aparte în alegerea repertoriului.”

Zinaida Julea

„Trompetistul era autodidact, venit în orchestra „Folclor” nu cunoștea notele, iar ca să le învețe i-a luat puțin timp, a fost cel mai bun trompetist din istoria lăutărească a Moldovei”.

Nicolae Glib

„Cîntă atât de dulce, încît îmi vine să-mi iau trompeta de la gură. Nota lui Carai nu o are însă nimeni. Dumnezeu i-a dat un secret, un har pe care nu-l dă la toți” .

Valeriu Hanganu

În 2002 I.Carai marturisea: „La viața mea, am cîntat în toată lumea - Europa, Japonia, SUA, America Latină. Am cîntat la toată lumea moldovenește, nu țigănește. Ei nu știau că sînt țigan, am slujit poporul nostru și acum mor de foame”.

În pofidă la toate lăutarul Ion Carai și-a făcut un nume bine imprimat în memoria și conștiința melomanilor și admiraților de folclor prin astfel de bucăți muzicale de rezistență cum ar fi *Hora lăutărească*, *Doina*, *Pe urmele dorului*, *Sîrba lui Carai*, *Hora*, *La poarta nunului*. Ion Carai, supranumit „tatăl” trompetiștilor din Moldova și aportul său la formarea școlii lăutărești de trompetă din Moldova este intestimabil, iar stilul său de interpretare, inconfundabil.

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

STIRBU, Alena. *Ion Carai – celebrul trompetist din istoria lautareasca a moldovei* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibi: <https://plus.google.com/+AlinaStirbu1/posts/iCLHZTrPUxo>

VICTOR POSTOLACHE

1936, Reditu Mare, Dondușeni - 15.11.2007, SoroCa

Un acordeonist expresiv, care cunoștea frumosul, personalitate puternică, mereu neobosit pentru a susține lumina muzicii.

La o margine de țară, într-un sat cu vestiți lăutari, în familia lui Tudor și Sofiei Postolachi s-a născut un băiețel. Și creștea cu dor și drag de lume, furat de frumusețea muzicii populare, ce răsuna pe la nunți, cumătrii și în casa părinților. Prinse a încerca instrumentele muzicale. I se lipi de inimă acordeonul. Îl ascultau și se minunau de glasul clapelor năzdrăvane. Căci cântecul lui era poveste. Copilul, în ochii căruia sclipeau lumini cerești atunci când asculta, interpreta cântecul popular, a ajuns mare profesor, conducător de orchestră la Colegiul de Arte din Soroca. Venit dintr-o zonă folclorică încărcată cu nestemate, a dus cântecul așa cum l-a primit la baștină – curat și transmis nealterat. Vom nota că la Reditu Mare, tradiția cântecului popular are atîta culoare și spontaneitate, cum nu găsești în altă parte.

ȘI DASCĂL, ȘI PĂRINTE, ȘI PRIETEN

El a fost una din șansele mari pe care le-au avut mulți dintre învățăceii săi. Și elevul de ieri N.Botgros spune: „Pentru mine, el a fost și dascăl, și părinte, și prieten. Calitățile dumisale de organizator, distinsa sa colegialitate l-au așezat în fruntea orchestrei în care cântam și eu, și soția mea. Îi plăcea la nebunie muzica lăutărească. Deseori venea și mă lua în miez de noapte ca să mergem să cântăm sau să ascultăm adevărați lăutari. Îi veneau în ospeție lăutari de la Chișinău, Edineț, Reditu Mare.

<http://archiva.flux.md/editii/20105/articole/8723/>

<http://archiva.flux.md/editii/20097/articole/5566/>

ASTĂZI, ALȚII DĂRUIESC PENTRU EL

A fost un mare pedagog. Avea darul de la Dumnezeu de a convinge. Putea lămuri în așa fel ca noi să prindem dintr-odată. Ne-a predat aranjamentele muzicale, orchestrația și dirijarea orchestrei. Simțeam acea căldură și dragoste care mustea în interior, dar pe care, așa ca un părinte adevărat, nu ne-o arăta.”

Acesta a fost Victor Postolachi, care a trăit în muzica populară, a respirat cu ea. Misterul dragostei l-a trăit în cântec. Doamna Elena, soția lui, ne spunea: „Muzica a fost pentru el Dumnezeu, familie, bucurie, durere, leac. A fost viața lui. Aflat pe patul de suferință, zile și nopți, asculta o muzică plină de armonii. Adesea îl surprindeam cu mâna în aer. Dirija...” Muzica a fost toată averea lui. N-a adunat comori și n-a avut cont în bancă, a murit în sărăcie. Dacă moartea nu l-ar fi doborât, ar mai fi avut încă multe de spus în muzică, ar mai fi avut încă multe de dăruit fiului Costel și tuturor celor pentru care a trăit și a muncit.

NECULCE, Nina. *Amintiri vii despre părinți pentru copii* [on-line][citată 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://jurnal.md/ro/import/2009/11/14/amintiri-vii-despre-parinti-pentru-copii-15787/>

VIAȚA CA O FRESCĂ

„Aș vrea să las urmă prin cîntecele de la baștina mea. Dumnezeu a fost deosebit de generos cu mine și m-a binecuvîntat să mă nasc într-un sat cu lăutari frumoși, ce transmit oamenilor bucuria, să trăiesc printre ei și să pot prelua bucuriile și tristețile lor, iar apoi să le interpretez la acordeon. În aceste minunate bijuterii de la Reditu Mare mă întregesc ca suflet și ca om.” Și tot de acolo, vine ca raza ce alunecă prin nor și marea dragoste de cântec a fiului său, care este convins că tata îl urmărește din locul lui de veșnică odihnă și-i dă putere, curaj pentru a învinge dorul greu și jalea multă. Cine știe, dacă nu ar fi venit din satul acesta, ar mai fi fost Victor Postolachi, profesorul lui Botgros, pentru că nu ar fi avut zestrea de suflet pe care i-a dăruit-o satul? Iar el, la rîndu-i, a dăruit-o discipolilor. Viața celor doi artiști s-ar putea asemana cu o frescă senină din biserică. Elogiind amintirea dascălului, cu drag de publicul spectator, maestrul Nicolae Botgros, cînd vine la Soroca, își scoate sufletul și-l pune pe strunele viorii sale, făcîndu-i pe cei care îl ascultă mai buni, mai iertători...

FESTIVALUL „VICTOR POSTOLACHI”

<https://www.youtube.com/watch?v=jOCX8KoIqN0>

„Om emerit al Republicii Moldova. El a crescut mulți acordeoniști, că și el era bun. Cine a făcut școala lui a avut o ușurință de a cânta. Foarte multe din gesturile mele, la dirijare, sînt învățate de la Victor Postolache. Nu copiate, cum se întîmplă în ziua de azi, ci învățate. În ziua de azi puțini învață, mulți copie.

Nicolae Botgros

DELEU, Ecaterina. *Omagiu în memoria lăutarilor* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/editii/20105/articole/8723/>

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

Admiratorii muzicii populare au parte de un concert fastuos la Palatul de Cultură din or. Soroca. Aici se desfășoară în decembrie festivalul „Victor Postolache”. Publicul este delectat cu muzică instrumentală dar și de tineri vocaliști, în fruntea juriului este chiar maestrul Nicolae Botgros, discipolul lui Victor Postolachi.

https://issuu.com/8761/docs/43_672_2012/1

GHEORGHE MACAROV

(12.09.1950 – 7.06.2007)

Un violonist care cânta cu mare suflet

Gheorghe Macarov, un alt instrumentist care a plecat la Domnul la doar 57 de ani, a lucrat în orchestra „Folclor”, apoi în „Lăutarii”. Este vărul lui Nicolae Botgros. Tatăl lui Gheorghe era un violonist cunoscut, Gheorghe Verșină. „Cântam împreună pe la petreceri, la armată, cumătrii, pînă cînd am ajuns și la nunți. O tobă și o vioară. Eu am avut 2 frați și 5 surori, dar el îmi era ca un frate. A cîntat în „Lăutarii” violonistul nostru mai mult de 16 ani pînă aproape de ultimele zile. Ultimul lui spectacol a fost la Sibiu, la festivalul „Vară, vară, primăvară”, și acolo s-a simțit rău. S-a retras după culise. Cu mare greu l-am adus acasă. În 3 săptămîni s-a dus în pămînt, săracul. Cînta foarte des la un restaurant din Chișinău, era un om blînd și știa să între în voie la fiecare, oamenii veneau să-l asculte. Astăzi nu-l mai putem asculta”.

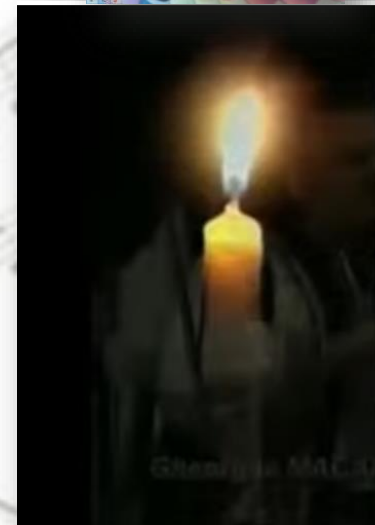
Nicolae Botgros

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][citat 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

<https://www.youtube.com/watch?v=fFtW0NKW3Rc>

<http://moldovenii.md/md/people/901/video/id/3217?redirec>

VALERIU HANGANU

(14.04.1961 s. Cuciulia, r. Cantemir, Basarabia – 20.12.1991 Chișinău)

Renumitul trompetist basarabean

S-a îndrăgostit enorm de muzica populară, încă din copilărie. A primit cadoul tatălui, chiar dacă era o trompetă veche, de doar două ruble, avea să-i devină cea mai de preț bijuterie. Exersează primii pași spre cucerirea publicului cu bătrâna lui trompetă. Cînta, iar vecinii, se adunau să-l asculte cum reușea să facă dintr-un instrument fără vlagă, o unealtă profesionistă de a aduna aplauze și îndrăgire.

1976 Colegiul de muzică din or. Bălți, avîndu-l ca profesor pe Vasile Chirona. La admitere, comisia a rămas fermecată de potențialul său, iar Valerică avea să nu dezamăgească părerile nici măcar într-o zi, progresele sale fiind remarcate de toți colegii și de profesorii acestei școli, printre care se număra și maestrul Ion Dascăl, dirijor al orchestrei „Mugurel”.

1980 Cel mai bun punctat trompetist la Conservatorul din Chișinău. Aici l-a avut profesor pe marele Nestor Ciobanu. Ion Dascăl l-a dus la maestru Dumitru Blajinu, pe atunci dirijorul orchestrei „Folclor”. Fără să descrie prea mult cine este, ce capacitate are, la ce stadiu a ajuns, Valeriu primește o partitură de vioară foarte grea, pe care nimeni nu o mai cîntase. Trompeta lui Hanganu l-a uimit într-o clipită pe marele dirijor.

1986-1991 „Luătarii”, condusă de Nicolae Botgros.

„ERA ÎN PERMANENȚĂ ACELAȘI TRUP ȘI ACELAȘI SUFLET CU TROMPETA” N. Sulac

La Conservator a cunoscut-o pe doamna Liuba Hanganu, cea care avea să-i devină mai apoi soție. Bucuria lui cea mare a venit o dată cu nașterea fiului său, Dumitru Hanganu, de care avea să se bucure doar 6 ani. „Valeriu Hanganu a fost un trompetist mare de tot. Am spus că dacă la noi timp de 100 de ani se mai naște un trompetist ca Valeriu Hanganu, înseamnă că sîntem foarte norocoși. Cîntă băieții la trompetă, păcat de zis, toți cîntă bine, avem mari trompetiști – Simion Tîrșu, Vladimir Duminică, Nicolae Robu, mulți trompetiști care cîntă extraordinar de frumos. Suflarea lui Valeriu Hanganu, nu o are nimeni, fiindcă acesta a fost născut pentru trompetă.”

DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>

SULAC, Nicolae. *Valeriu Hanganu n-a murit, ci doarme! În memoria marelui trompetist* [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <https://nicolaesulac.wordpress.com/2016/08/11/valeriu-hanganu>

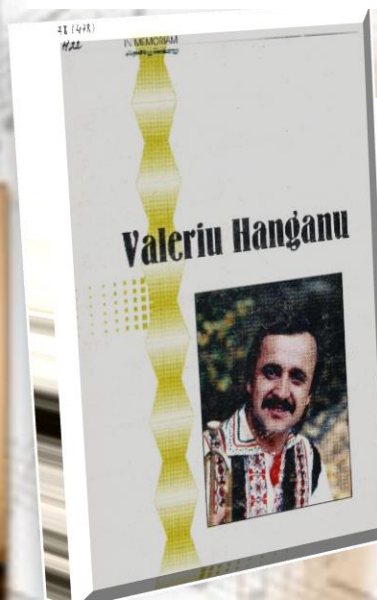
În urma lui a rămas Dumitru Hanganu, care-i duce mai departe zestrea muzicală, fiind un instrumentist de nădejde al maestrului Nicolae Botgros, al orchestrei și al întregului popor, iar visele sale sînt adesea vegheate de maestrul Valeriu, călăuzindu-i pașii și luminîndu-i calea.

<https://nicolaesulac.wordpress.com/2016/08/11/valeriu-hanganu>

DIN COLECȚIILE BIBLIOTECHII ȘTIINȚIFICE USARB

SERGHEI POJAR

(n. 22 aprilie 1961 - 24 ianuarie 2010, mun. Chișinău)

Muzician, ziarist, pedagog și compozitor, unul dintre cei mai reprezentativi critici de artă muzicală ai ultimelor decenii ale secolul trecut

A absolvit Școala de Muzică „Ștefan Neaga”,

1986 Conservatorul de Stat „G. Musicesu”

2006 Susține teza de doctor cu tema *Creația lui Mihai Eminescu în muzica compozitorilor din Republica Moldova*

Predă disciplinele istorice și teoretice în unele instituții de învățământ din capitală. A activat la Școala de Arte „V. Poliakov”.

STUDII MONOGRAFICE:

Istoria Chișinăului muzical,

Roadele aceluiași arbore,

Spre tainele pianismului,

Mihai Eminescu și muzica,

Baletul lui Eugeniu Doga „Luceafărul”.

Culegeri de romane și cîntece:

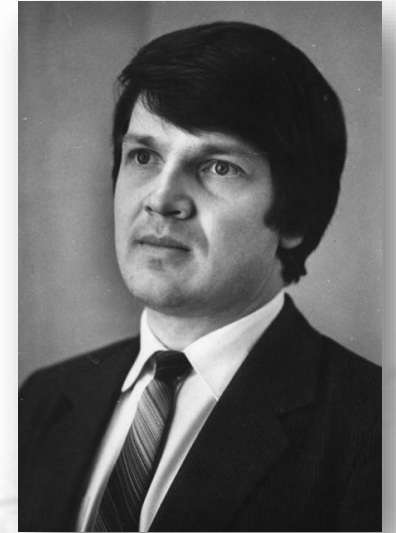
Cui să-i împrumut fericirea,

Ce culoare are copilăria?,

Sunt minuni pe lume, etc.

A fost un publicist și cronicar activ. Deși a scris preponderent în rusă, publicațiile sale apar în toată mass-media din Moldova.

1992 Membru al Uniunii Compozitorilor din Republica Moldova al Uniunii Jurnaliștilor și al Uniunii Muzicienilor.

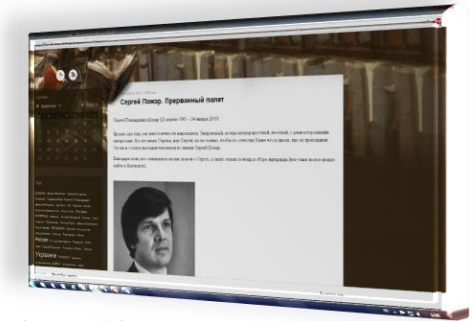
CRONICARUL VIEȚII MUZICALE A MOLDOVEI

2015 Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, elaborează biobibliografia dedicată vieții și operei muzicologului – *Serghei Pojar. Cronicarul vieții muzicale a Moldovei*. Realizată pe baza surselor din presa contemporană, este un prețios instrument de informare. Lucrarea ilustrează activitatea de cercetare în domeniul muzicii, bogată în conținut și variată a acestei personalități unice în domeniul criticii muzicale din Republica Moldova. Avem o retrospectivă a vieții muzicale a Chișinăului și a Moldovei, dar și un bilanț al activității lui Serghei Pojar: muzicolog, compozitor, ziarist, pedagog, lector, „cronicarul vieții muzicale a Moldovei”, așa cum a fost numit în timpul vieții sale. Menționăm, în 2016, biobibliografia a fost premiată cu locul I, la categoria *Biobibliografii* în cadrul Concursului Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științei informării”.

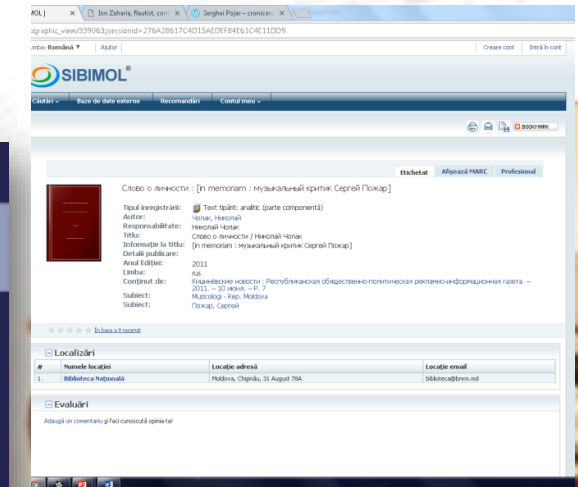
RESURSE ELECTRONICE

<https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/2016/04/22/serghei-pojar-/>

<http://dem-2011.livejournal.com/27254.html>

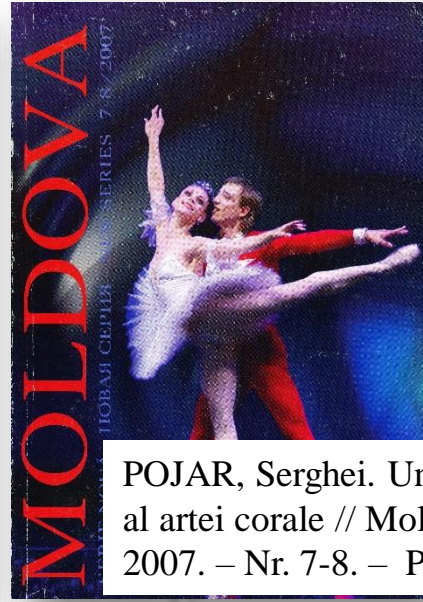

http://cc.sibimol.bnrm.md/opac/bibliographic_view/339063.jsession

POJAR, Serghei. Strălucirea magică a Eugeniei Lucezarski // Moldova. – 2008. – Nr. 6. – P.33-35.

La începutul secolului trecut, ea era o stă de patină muzicală... Strălucirea magică a Eugeniei Lucezarski

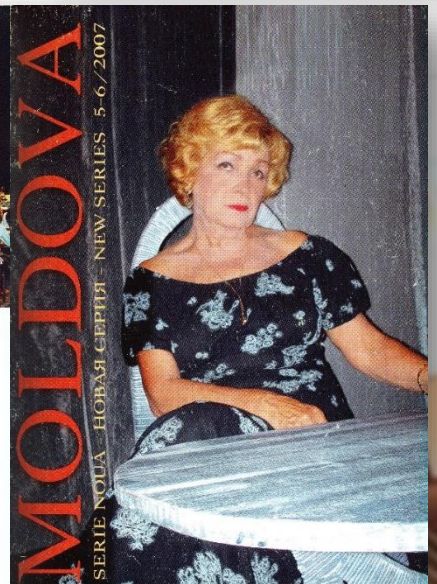

POJAR, Serghei. Un pionier al artei corale // Moldova. – 2007. – Nr. 7-8. – P. 28-30.

Un pionier al artei corale... În anul 1902, la invitația...

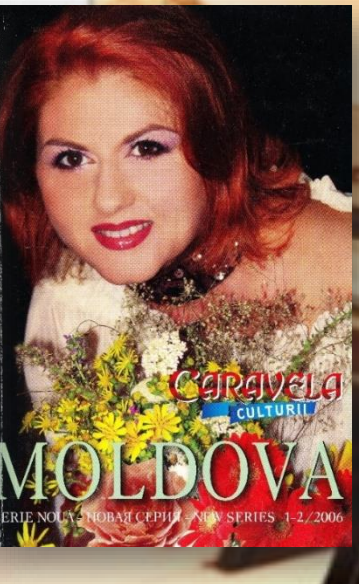
Un leagăn al muzelor... În anul 1902, la invitația...

POJAR, Serghei. Un leagăn al muzelor /// Moldova. – 2007. – Nr. 5-6. –P. 57-59.

Doină, doină, cântec dulce... În anul 1902, la invitația...

POJAR, Serghei. Doină, doină, cântec dulce... // Moldova. – 2006. – Nr. 1-2. – P. 52-54.

GHEORGHE POȘOALCĂ

Violonist nemaipomenit

„ Gheorghe Poșoalcă fiul lui Gheorghe Zubcov Poșoalcă, lăutar de la Cahul. originar din Manta – așa îi spuneau prin părțile noastre, deși familia lui era Zubcov. Eu am cântat cu el timp de vreo 3-4 ani, când eram copil. El cânta cu formația lui tata, des ne întâlneam pe la nunți prin comunele noastre din sud. A fost un violonist nemaipomenit.

Am ridicat, la sud, un monument lui Gheorghe Poșoalcă, marele lăutar, de la care Vladimir Curbet, eu și alții am cules multe piese de la casa de discuri. Multă lume cântă muzică de-a lui Gheorghe Poșoalcă. Am mult material cules de la acest rapsod.”

Nicolae Botgros

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=300769133353740&id=275337685686

<https://www.youtube.com/watch?v=bDjAsew-2Xk>

VALENTIN PLATONOV

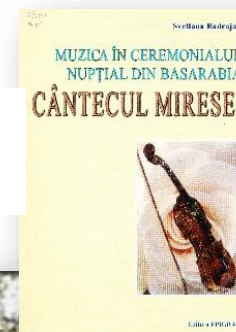
„Am ridicat un monument la mormîntul țambalagiului nostru, Valentin Platonov, care a cîntat la noi și în orchestra „Folclor”, Chișinău”.

Nicolae Botgros

GHEORGHE ANGHELUȘ

La nordul Moldovei am ridicat un monument marelui violonist și folclorist din satul Trebisăuți, Briceni, Gheorghe Angheluș.
Nicolae Botgros

DIN COLECȚILE
BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE
USARB

GHEORGHE ZAMFIR

(n. 6 aprilie 1941, Găești, Județul Dâmbovița)

Naist virtuoz și compozitor român

Exprimându-se artistic printr-un instrument aproape uitat, reușește să cucerească aplauzele întregii planete. Modifică forma, construcția, tehnica naiului, lărgindu-i paleta de interpretare. Introduce naiul în toate stilurile, genurile muzicale, revoluționând sunetul la scară universală și aducând naiul în atenția publicului modern. Manifestă înclinații muzicale din copilărie, atras de muzica lăutarilor.

1955 La 14 ani, tatăl îl înscrie la Școala de muzică nr. 1, București, acceptat la clasa de nai a profesorului Fănică Luca, unde demonstrează o abilitate extraordinară.

1961 Conservatorul de Muzică „C. Porumbescu”, București, absolvă cu o dublă specializare: Pedagogie (1966) și Dirijorat pentru cor și orchestră (1968).

2005 doctoratul, obținând calificativul *summa cum laude* pentru teza *Naiul - geneză, evoluție și semnificație*, coordonată de Gheorghe Oprea.

Gheorghe Zamfir aduce schimbări inovatoare naiului românesc de 20 de tuburi, înlocuindu-l cu variante pentru lărgirea domeniului tonal: naiul alto (22 tuburi), tenor (25 tuburi), bas (28 tuburi) și contrabas (30 tuburi - 1972). Obține câte nouă tonuri pentru fiecare tub, prin modificarea ambușurei. Devine posibilă interpretarea melancolică la nai a doinelor, cântecelor de leagăn, bocetelor și chiar a unor inflexiuni ale vocii umane. Își assemblează singur naiurile, din lemn de bambus, și le acordează cu ajutorul unei mici cantități de miere de albine introdusă în tuburi.

2003 Confectionează naiul numit *Gigantul*, având 42 tuburi, 1,35 m înălțime și 1,2 m lățime.

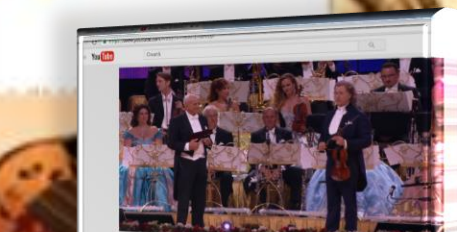
„AM FUGIT DE ACASĂ PE FEREASTRĂ CA SĂ ÎNVĂȚ SĂ CÎNT LA NAI!”

Gheorghe Zamfir

1959 Premiul I, titlul de laureat pe țară, înregistrează primele compoziții proprii în stil folcloric cu Orchestra Populară a Radiodifuziunii. 1961-1966 Locul I în numeroase competiții internaționale. 1966–1969 Dirijor al Ansamblului folcloric Ciocîrlia, București.

1968-1970 Turnee în Germania, Elveția, URSS, China, succes impresionant. 1970 Înființează Taraf concertistic, susține în 1971, 45 de reprezentații la teatrul de la Gaîté – Montparnasse, Paris, folosind pentru prima oară cele patru naiuri. Concertează în Europa, America de Sud, Canada, SUA, Australia, Japonia, Africa de Sud. 1972 Creează stilul Nai-Orgă, lărgind considerabil paleta expresivă de interpretare a naiului. 1976 Anunță venirea unui sunet nemiîntîlnit pînă atunci, jv care îi atrage recunoașterea internațională.

1982 Înregistrează pentru Phillips cu Filarmonica din Monte Carlo. 1984 Cîntă împreună cu Cvartetul Oxford din Torino. Lucrări camerale cu celebrul Cvartet Enescu, în Franța și Germania. 1986 Disc cu repertoriu baroc cu British Chamber Orchestra. **1988-1990** Primit de trei ori la Vatican. Primul muzician care a cîntat în timpul Mizei Papei Ioan Paul al III-lea. După moarte, creează special pentru comemorarea Sa *Conceptul muzical Totus Tuus*, set de piese pentru nai, orgă și grup vocal bărbătesc.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Gheorghe_Zamfir

<https://www.youtube.com/watch?v=9hAn1rN8VxM>

CINEMATOGRAFIE

Compunerea coloanei sonore a filmelor: *Once Upon a Time in America*, al regizorului *Sergio Leone*, *Kill Bill*.

1990 După Revoluție, se reîntoarce în țară. Concerte în Franța, Elveția și Turcia, declarat cel mai popular compozitor și artist al secolului XX. Concerte la pupitrul *Orchestrai Naționale de Folclor*. 2006 Canada, tur cu *Athenaeum String Quintet*. Premiera mondială: *Anotimpurile de Antonio Vivaldi pentru nai și quintet de coarde cît și Ciocîrlia*, *Lonely Shepherd* etc.

În decursul unei cariere muzicale care depășește 50 de ani, Gheorghe Zamfir creează peste 300 de lucrări în stil folcloric, cameral, coral, vocal, instrumental și simfonic. Este câștigătorul a 120 de discuri de aur și platină, are peste 190 de discuri înregistrate, și peste 120 de milioane de albume vândute. Este singurul artist european care a câștigat două discuri de aur în SUA și singurul artist român care a câștigat un disc de aur în Ungaria.

LITERATURĂ ȘI PUBLICISTICĂ

•Lucrări de specialitate:

- *Traité Du Nai Roumain: méthode de flûte de Pan* (1975)
- *Naiul - geneză, evoluție și semnificație* (teza doctoratului, 2005)

•Literatură beletristică :

- *Dincolo de sunet - Au-dela de la son*, ediție bilingvă, româno-franceză, (1979)
- *Drum de spini și de glorie*, versuri, (1981)
- *Binecuvîntare și blestem*, carte autobiografică (2000)
- *În inima întristată a barocului*, versuri (2002)

ARTE PLASTICE

Gheorghe Zamfir se exprimă în pictură, avînd la activ 4 expoziții de pictură în țară și străinătate. În 2009, la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia a fost deschisă expoziția *Doi pictori, două epoci, două gîndiri, două simțiri, doi români. Gheorghe Zamfir și Petru Beca*.

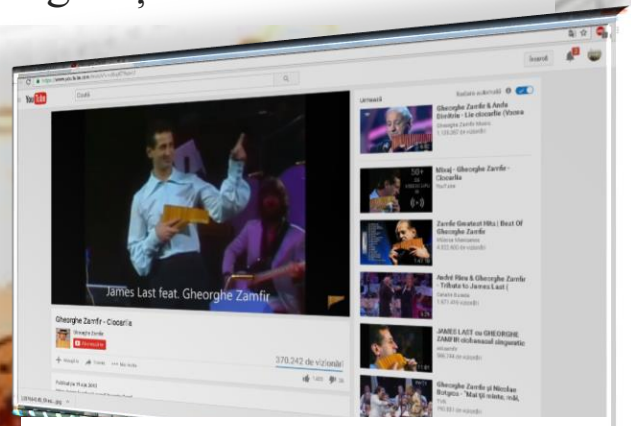
CARIERA DIDACTICĂ

1987 Conservatorul de Muzica din Hilversum Olanda înființează prima catedră de nai din lume.

2001-2005 activează ca profesor asociat la Facultatea de Interpretare Muzicală din cadrul Universității de Muzică din București. Ulterior, predă cursuri de nai la Universitatea Valahia din Tîrgoviște.

<https://www.youtube.com/watch?v=1mHuf8owjoQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=d6ajKT9xzvU>

PREMII ȘI DISTINCȚII

- ❖ Medalia Vaticanului
- ❖ Ordinul Meritul Cultural al Franței
- ❖ Titlul de Ofițer și Cavaler al Franței, Belgiei și Luxemburgului
- ❖ Ordinul Comandorului în Columbia
- ❖ Diploma Universității *Don Bosco* din Roma, II ori
- ❖ Medalia de aur a Asociației din cadrul *Academiei de Artă, Științe și Litere* a Franței, II ori
- ❖ Premiul Academiei *Charles Cros*
- ❖ Premiul *Țitera de aur* în Franța
- ❖ Premiul *Săgetătorul de Aur*, în Italia
- ❖ **2009** Premiul Internațional *Omnia* pentru întreaga operă muzicală, în cadrul premiilor anuale ale Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”
- ❖ **2014** Ordinul Republicii Moldova

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE NAI „GHEORGHE ZAMFIR”, GĂEȘTI, a III-a ed., 2016

„Cel mai mare naist al tuturor timpurilor, care a făcut să curgă lacrimi de bucurie, înfiorare pe toate meridianele lumii, Gheorghe Zamfir, susține un recital, în deschiderea festivalului. Invitații au venit la conacul Olănescu, pentru a-l asculta pe cel care, prin harul său, a pus România și acest orașel pe harta lumii. Maestrul e emoționat. Aici nu cântă în fața unui public „oarecare”, e în fața celor care l-au văzut crescînd, l-au văzut copil, pasionat de muzică, un pic „ciudat”, cu trăiri pe care, atunci, nu prea le înțelegea nici dînsul. La Găești cântă în fața celor care îl privesc ca pe un zeu al muzicii, îl respectă, iubesc, pentru că este al lor, mai mult decît al celor din Paris, New York, Viena... Acolo, în marile orașe, în sălile de concerte, catedrale, a ajuns cu tălpile încălțărilor aurite deja de marile succese. La Găești, poate a umblat și desculț, prin colbul aurit doar de apusul soarelui.”

Maestrul Gheorghe Zamfir, alături de Orchestra Simfonică Municipală de la Găești, în timpul unui recital la Festivalul Internațional de Nai, de la Găești.

<http://www.evz.ro/gaesti-capitala-internationala-a-naiului-va-avea-un-muzeu-gheorghe-zamfir.html>

MUZEUL „GHEORGHE ZAMFIR”

<http://www.mediafax.ro/cultura-media/casa-muzeu-gheorghe-zamfir->

PRIETENI

Dirijorul Andre Rieu a locuit în Găești pe durata vizitei în România. Artistul olandez a anunțat că e cazat de prietenul său, Gheorghe Zamfir.

<http://www.wowbiz.ro/dirijorul-andre-rieu-va-locui->

Întrucît mama este din Hurezani, s-a decis să amenajeze un muzeu în interiorul căreia turiștii să poată vedea obiectele care îi aparțin. **Casa e amenajată în incinta Muzeului Arhitecturii Populare Curtișoara, în apropiere de Târgu Jiu.** Se regăsesc discuri, dar și naiuri cu care artistul a cântat pe diferite scene, haine cu care a concertat în marile orașe ale lumii.

REFERINȚE

„Nu există o amintire mai frumoasă, toată viața e o amintire. Viața unui artist care a colindat lumea în lung și lat timp de cinci decenii și jumătate și care a traversat Pământul de cel puțin zece ori, dintr-o parte în alta, ducând cântecul românesc și gorjenesc la alte popoare, este o amintire de neuitat. Elveția, țară în care m-am lansat în 1967, la Laussane, de acolo a răbufnit Zamfir pe mapamond, iar elvețienii mi-au demonstrat că nu m-au uitat, spunându-mi că publicul a fost vitaminizat pentru săptămîni întregi de acum încolo”, a precizat Gheorghe Zamfir cu ocazia inaugurării casei memoriale.

BLAGA, Eugen. Gheorghe Zamfir In: *Actualitatea muzicală*. 2010, nr. 7, pp. 30-31. ISSN 1220-742x

Mestri
Gheorghe Zamfir

Eugen BLAGA

Zamfir este un magic. L-am văzut și eu în concert, l-am auzit într-un lung interviu, i-am citit interviurile, puneai doi câini în pielea...

Este în schimb trist foarte trist, atât de trist încât îți trecește compasiunea, căruța, toată el, care a fost în perioada de glorie, lungă perioadă de glorie, "Prințul Parisului", cel mai bine plătit artist al scenei noastre, cel mai arătat de țară, cel prezent cu discurile în toată lumea...

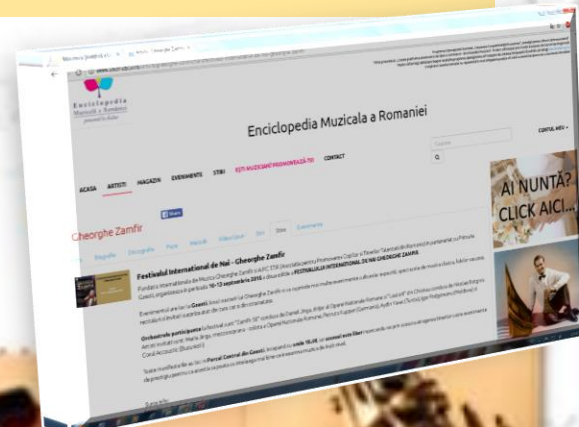
Prima mea contact cu el s-a făcut în perioada din Revoluție...

Din păcate, viața în ultimii ani, a fost cea de el. Este sărac, sărăcit de tot felul de necazuri, neavând prezența sa în țară...

Nu demult, la câmpul lui Dobrin, a cântat cântecul românesc, unul scort chiar de el. A fost fascinant, cânta și cânta în pielea, așa se amesteca pe fața lui cu lacrimile, plângeau și el și Dumnezeu...

Au remarcat, nu o dată, și regretul că timpul alocat cântării, lângă el și-a aplecat, dar prezenta lui în fața noastră se aplecă mai repede decât știa el...

Finalul fecerii când ai său este la fel de fascinant ca și începutul. După plângi regredind că s-a terminat, te și bucuri că "bucureștii" lui a luat sfârșit. Măsurile pe care le-a primit sunt oia prea multe și nu...

<https://www.google.com/search?q=gheorghe+zamfir&>

<http://www.abcmuzical.ro/artisti/gheorghe-zamfir/stir>

ION ZAHARIA

(născut 5.08.1941 s. Nicolaevca, Cahul)

Flautist, binecuvântat de Dumnezeu, compozitor și profesor universitar

1953-1959 Școala de Muzică „E.Coca”, Chișinău, discipolul lui Efim Tkaci (la flaut).

Institutul de Arte G. Musicescu cu Filip Evtodienco (flaut), Gheorghe Borș (solfegiu, armonie), Oscar Dayn (muzică de cameră).

1964-1965, 1966-1980, 1983-1986 Flautist Orchestra simfonică a Radioteleviziunii moldovenești, prim-flautist în Orchestra Teatrului de Operă și Balet.

1986 Profesor de flaut la Conservatorul „G. Musicescu”, Chișinău, liceele de muzică „S. Rahmaninov” și „C. Porumbescu” din capitală.

1990 conferențiar.

„Ion Zaharia are jăratec pe buze. Ar părea că nici se atinge de recele suflu al metalului, dar totul în jur se aprinde. Misterios incendiu al sunetelor imprecate și rostogolite în genurile imensității. Clar lucru că această ardere vine dinlăuntrul sufletului lui tînguios, din portalurile viței-de-vie, de la modul pașnic al baștinei sale, din curajul de a fi zidit numai din muzică. Din această zidărie de cărămidă, fără de grinzi și proptele cîntă și va cînta fiecă os din făptura lui de atlet al plaiului, de om înzestrat cu neodihna zorilor de zi”.

Ion Proca

RESURSE ELECTRONICE

Protagonistul a cinci filme televizate în studiourile Telefilm-Chișinău.

A fondat formația Sirinx, cu care a realizat un șir de turnee în Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, Rusia, România, Polonia, SUA, Germania, Italia, Franța, Spania, Japonia etc.

I-a avut elevi pe Oleg Burschi, Iulian Gogu, Svetlana Pogrebnik, Sergiu Martea ș.a.

1963 Laureat al Concursului tinerilor interpreți din Chișinău

1976 Artist Emerit din Republica Moldova

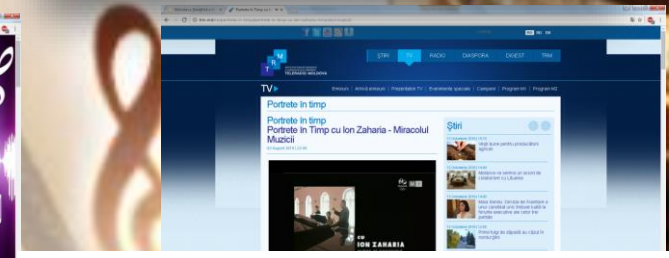
1992 Artist al poporului din Republica Moldova

Membru al Uniunii Muzicienilor din Moldova

1999 Ordinul Gloria Muncii

2001 Trofeul de Aur la Festivalul de muzică din Phenian, Coreea de Nord

Ion Zaharia. In: *Calendar Național 2011*. Ch., 2010, p. 142.

<https://bibliomusic.wordpress.com/2013/04/24/ion-zaharia-flautist/>

<http://trm.md/ro/portrete-in-timp/portrete-in-timp-cu-ion-zaharia-miracolul-muzicii/>

VASILE IOVU

(24 iulie 1950 Bardar, r. Ialoveni)

Naist, flautist, artist al poporului

S-a născut în familia Mariei și a lui Gavril Iovu.

1956-1960 La vârsta de 10 ani, studiază flautul la liceul „C. Porumbescu”

1967-1971 Academia de muzică „G. Musicescu” din Chișinău, clasa de flaut a profesorului Filip Evtodienco și dirijat de orchestră.

1971 Vilnius. Decisivă pentru adevărata carieră artistică a fost întâlnirea sa cu Gheorghe Zamfir, care l-a îndrumat, binecuvântat întru cucerirea înălțimilor muzicii românești.

1970-1971 și din 1972-prezent este solist-instrumentist în Orchestra de muzică populară „Folclor” a Radiodifuziunii Nationale, iar astăzi - a Filarmonicii Nationale „S. Lunchevici” din Chișinău.

1973 deschide clasa de nai la Institutul de Arte „G. Musicescu”, creînd o adevărată „academie a naiului”, educînd o întreagă pleiadă de tineri interpreți.

Vasile Iovu devine primul naist profesionist din stînga Nistrului și primul profesor în clasa de nai a Academiei de muzică, autorul primei „Metode de nai” (1982) destinate învățămîntului muzical mediu și universitar. Astăzi aria preocupărilor repertoriale, stilistice și de gen ale interpretului este foarte extinsă: muzica populară, simfonică, de cameră, ușoară.

<http://moldovenii.md/md/people/478>

1992 fondator al Ansamblului instrumental „Vasile Iovu”.

V. Iovu a purtat faima muzicii naiste în Moscova, Havana, a concertat în diverse componente, pe toate continentele, fiind aplaudat în SUA, Anglia, Elveția, Franța, India, Australia, Japonia, Germania, China și multe alte țări. Acasă meritele legendei naiului basarabean sînt apreciate cu :

1980 Artist Emerit al Republicii Moldova, „Ordinul Republicii”, cea mai înaltă distincție de stat

1989 Artist al Poporului

1992 Medalia „Meritul Civic”

2000 Profesor Universitar și Premiul National

Înzestrat cu o sensibilitate deosebită, avînd alese studii muzicale, și-a însușit o tehnică uimitoare, care-i permite să scoată în evidență întreaga gamă de sonorități ale acestui străvechi instrument.

A efectuat numeroase înregistrări pentru fondul Radio și Televiziune (200 piese); CD-uri –*În amintirea mamei, Legenda Basarabiei, Ave Maria, Meditație, Ecoul dacilor, Dragostea e ca o floare*; 4 CD-uri cu ansamblul „Vasile Iovu”, înregistrate în Austria și Germania și filmul - *Concert de autor*.

A colaborat cu orchestrele: „Mugurel”, „Lăutarii”, Orchestra Simfonică de Stat din Moscova, Orchestra Simfonică și Jazz din Sankt-Petersburg, Orchestra Simfonică a Radio-Televiziunii Naționale, Moldova, Orchestra Simfonică a Filarmonicii „George Enescu” (Ateneul Român), și cu maeștri - Gh. Zamfir, M. Bieșu, E. Doga, Gr. Vieru, A. Samoilă, Gh. Mustea.

În repertoriul maestrului predomină hore, sîrbe, jocuri, melodii de dor, suite pentru nai, caval, ocarină, doine.

<http://filarmonica.md/new/index.php?option=com>

<https://www.youtube.com/watch?v=tNTFxfhIBB3I>

„Dragostea, afecțiunea mea pentru Vasile Iovu nu poate fi descrisă în cuvinte. El a demonstrat că e un om fidel, cu o coloană vertebrală dreaptă, cu niște principii de viață extraordinar de frumoase și este din punct de vedere al caracterului, al sensibilității sufletului sau un om desăvârșit. L-am apreciat și-l apreciez ca pe un mare profesionist. La ora actuală, cred că este unul dintre cei mai mari naiști de pe planetă, care exprimă patima și pasiunea pentru muzică și naiul românesc. E un gest nobil pe care-l apreciez la justa-i valoare”, constată, într-un eseu, regele naiului, *Gheorghe Zamfir*.

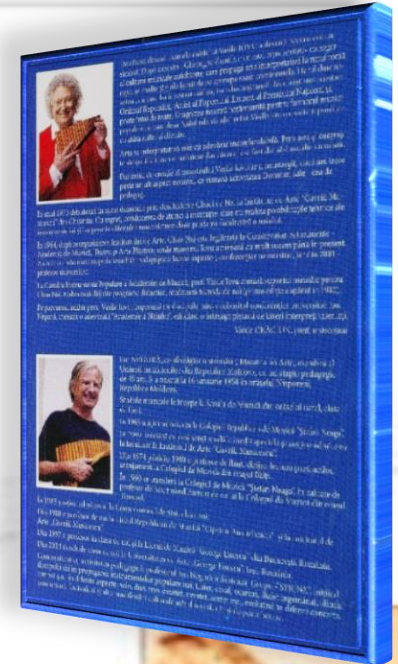
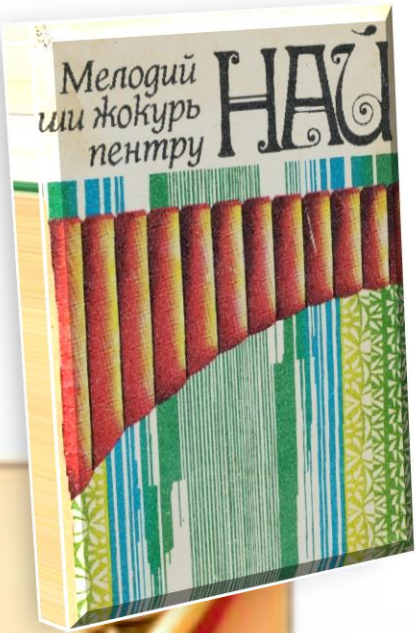
„De cîteva decenii numele naistului Vasile Iovu a devenit pentru noi un simbol. După maestrul Gheorghe Zamfir, este cel mai reprezentativ mesager al culturii muzicale autohtone, care propagă arta interpretativă la naiul românesc, în multe țări ale lumii de pe aproape toate continentele. Artă sa interpretativă, este cu adevărat inconfundabilă. Prin aceasta și cucerește spațiile tuturor melomanilor cărora le-a fost dat să-l asculte vreodată”
Vasile Crăciun, prof. univ., șef al Catedrei Instrumente Populare a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău.

<https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/2014/03/30/metoda-de-nai-vasile-iovu/>

<http://www.timpul.md/articol/-vasile-iovu--naist->

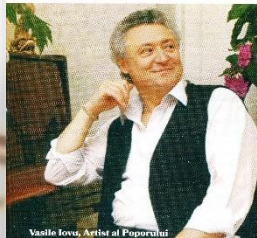
DIN COLECȚIILE BIBLIOTECHII ȘTIINȚIFICE USARB

Realități Culturale • Nr. 2 / 2016 17

De la VICTOR GHILAȘ

Vasile Iovu, un slujitor fidel al Syrinx-ului

din Chișinău s.a.s. Laureat al mai multor concursuri naționale și internaționale. A fost distins cu titlurile onorifice „Artist Emerit” (1986), „Artist al Poporului” (1989); laureat al Premiului Național (2000) destinat al muzicii „Mareșal Călugăreț” (1998), câștigător al „Jurnalului Republicii” (2001) și al Ordinii „Mareșal cultural” în grad de Ofițer al României (2015). Cetățean de Onoare al municipiului Chișinău (2012).

Discografie: Фольклор. Оркестр народно-инструментальной музыки (2 piese); Мелодия 33 С 04669 70; Фольклор. Оркестр народных инструментов (11 piese); Мелодия 83 С 04667 8; Дуэты Ивана Мокрица; Оркестра де музика попорулуй (1 piese); Мелодия 130 2193 004; Vasile Iovu, Nai, Мелодия СДР 22 88 006; În cântărea cămării (13 piese); Două geale și ca o boare (12 piese); Divertisment; Ansamblul Vasile Iovu (11 piese); Ce simț pe laze mai aflăm; Vasile și Maria Iovu (22 piese); Casă; Ansamblul Vasile Iovu (12 piese); Eșecul Dănilor; Legenda; Buzărabiei; Vasile Iovu (18 piese); Ave Maria; Ansamblul Vasile Iovu (13 piese); Pesti din Făclărie; Klasiid; Ansamblul Iovu (13 piese).

Filmografie: Studiuul „Teletin-Chisinau”, filmul „Melodii și jocuri pentru nai” (1970), „Zăbăviri onorabile” și „Canta Vasile Iovu” (1976), „Mareșal” (1980), „La serbările din vale” (1985).

Vasile Iovu este un dăruit personalități autentică reprezentativă din Republica Moldova, care a scris o poezie strălucită în bogata muzică populară însemnată, la țară. Talentul său mare, strălucit și sfințit prin cămări, în obiect, într-o încredere, prudențiară, perspective în valorificarea aptitudinilor artistice în arta muzicii culte. Fără să renunțe la țară, a ales drumul apăsător performanței prin omnia popolară, pe care a creșterea în ultimii zece ani din 1969, când și-a descoperit cămări și talentul său în cel mai vechi și, în același timp, unul din cele mai periculoase instrumente muzicale: naiul din țară. Promotorul cunoscut al acestui instrument pe parcursul carierei sale muzicale de peste patru decenii, Vasile Iovu rămâne a fi un artist de înaltă clasă și o valoare încredințată, fiind, prin voiarea lui, primul naiist și naiist în care s-a afirmat strălucit, unul din cei mai apreciați și lași în cântărea artiștii naționali.

Muzica populară profesională din Republica Moldova cunoaște o ascendență fulminantă în sfârșitul anilor 60 ai secolului XX, când cu fondarea orchestrelor „Lădăra”, „Naiștii Vasile Iovu” face parte din prima generație de instrumentari, care a stat la nașterea muzicii contemporane și care, stăruind în adevărată măsură, a devenit un fenomen cultural.

GHILAȘ, Victor. Vasile Iovu, un slujitor fidel al Syrinx-ului. In: Realități culturale. 2016, nr.2. pp. 17-19. ISSN 1857-4424

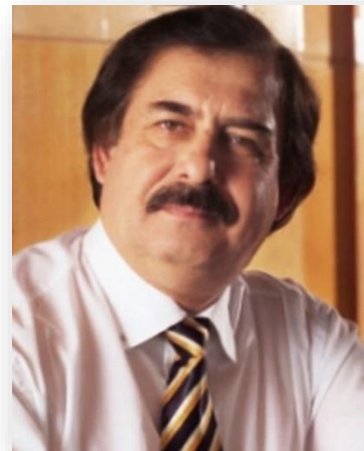
NICOLAE BOTGROS

(n. 25.01.1953 în satul Badicu-Vechi, raionul Cahul)

**Artist, violonist, dirijor al orchestrei de muzică populară
„Lăutarii”**

Nicolae Botgros s-a născut într-o familie de lăutar. Este fiul lăutarului Dumitru Botgros „*cel strașnic*”. Dumitru a înscris pagina sa de aur în muzica populară. Numit „Paganini de la Bădicu” nea Mitică nu a făcut carte la Viena sau Paris, deși și-a dorit să fie elev măcar la vreo școală din Iași sau Chișinău (știa notele muzicale la perfecție), dar nu a fost să fie. Împreună cu alt lăutar cunoscut, Ignat Bratu, a creat la sudul Moldovei un taraf de mare succes cu care a participat în 1960 la decada artei moldovenești la Moscova, incendiind scena în sensul frumos al cuvântului și câștigând medalia de aur.

Toți au învățat să cînte la cîte un instrument, pentru că la nevoie să poată încropi un taraf de nuntă sau orchestră pentru baluri.

Repertoriul era bogat, de la „*Hora în două părți*” la creații de cafe-concert și chiar lucrări clasice. Cei 3 frați și 5 surori au deprins repede filosofia familiei: Ca să câștigi dreptul de a cînta la vioară, trebuia să porți mai întâi toba în spinare. Nicolae a învățat melodiile la ureche, iar un timp se culca și se trezea cu sunetul de tobă. Asculta cu luare-aminte tot ce cînta tata pe la petreceri. A învățat singur să bată toba și-i era tare ciudă pe darabana care era mai mare ca el. La șapte ani s-a dus la Școala de muzică din Cahul. Împreună cu badea Vasile s-a întors în primăvară acasă, căci nu ajungeau bani pentru întreținerea celor doi frați.

Mama lui Nicolae a visat întotdeauna ca băieții și fetele să facă studii, vroia să-i vadă oameni mari. La școală, profesorii erau extrem de indulgenți cu frații Botgros, care veneau la lecții: luni, marți, miercuri și joi, căci sfârșitul de săptămână era rezervat nunților și petrecerilor. Uneori, se întâmpla ca Nicolae să adoarma cu capul pe bancă după nopțile de nesomn și oboseală. Mai târziu, cu banii de la mama (25 de ruble, primite pe ascuns), Nicolae Botgros a ajuns la Soroca, la Școala de iluminare culturală. Aici pentru prima dată a asistat la un concert de-al „Lăutarilor”. A rămas vrăjit. Tot la Soroca s-a îndrăgostit lulea de Lidia Bejenaru, care avea să-i devină soție. Nu vedea nimic altceva în jurul său decât ochii ei negri și cosița lungă pînă-n pămînt. S-au luat devreme, aveau cîte 19 ani. La nunta lor au cîntat cei mai vestiți lăutari ai vremii. Soarta comună, ambii venind din familii numeroase, i-a făcut să împartă bucuriile și necazul.

Prima orchestră dirijată de Nicolae Botgros a fost „Ciocîrlia” de la Edineț. În 1973 se mută la Chișinău și este violonist în Orchestra „Mugurel” a Filarmonicii, apoi la „Joc”.

Familia Botgros a ajuns la nunta de sîdef

- 1982** Titlul de Artist emerit din Moldova
- 1987** Artist al poporului din Moldova
- 1993** Ordinul Republicii

<https://www.facebook.com/NicolaeBotgros/>

Orchestra Națională de muzică populară „Lăutarii” a fost fondată în anul **1970**, în cadrul Filamornicii de Stat, de binecunoscutul interpret Nicolae Sulac, dirijori fiind compozitorul și violonistul Mircea Oțel, apoi trompetistul Gheorghe Usaci. Considerat un „*magician al viorii*”, maestrul Nicolae Botgros a fost numit în 1978 la conducerea Orchestrei Populare „Lăutarii”.

Un geniu al viorii, Nicolae Botgros a dus faima muzicii populare în zeci de țări europene, dar și în SUA, Australia, Noua Zeelanda, în toate țările din spațiul ex-sovietic. În **2015**, formația „Lăutarii” și-a aniversat 45 de ani de activitate artistică. De-a lungul anilor, Nicolae Botgros a reușit să înregistreze doar 2 albume pentru sine și aceasta pe lângă sutele și chiar miile de materiale muzicale înregistrate cu interpreții de muzică populară. O valoare culturală, a dus faima orchestrei „Lăutarii” nu doar peste țări, ci și peste ani, fiind declarat dirijorul celei mai bune orchestre de muzică populară din întreg arealul românesc în anul **2002**. Nicolae Botgros știe a mînuși bagheta de dirijor a orchestrei odată cu arcușul viorii, demonstrînd măiestrie și talent în tot ceea ce face.

DRAGOSTE ȘI DOR PE STRUNE DE VIOARĂ... N. BOTGOS

„Iubesc doinele, romanțele, iar când ascult jocul nostru sau bătuta îmi pare că e tot ce poate fi mai frumos pe pământ. Melodia mea preferată este muzica populară. Cea mai frumoasă amintire din viața mea este ziua căsătoriei, apoi cea în care s-a născut Corneliu, după care țin minte altă zi importantă - ziua în care a apărut pe lume Cristian. Cea mai mare admirație o am pentru Nicolai Sulac, care nu dormea nopți, se chinuia, făcea texte și muzică, era un om deosebit și a muncit frumos. Slăbiciunea mea sînt fetele frumoase, fericirea mea cea mai mare - cînd îi văd pe lăutarii mei fericiți, atunci mă înfrupt și eu din fericirea lor. Dacă nu eram violonist, cred că aș fi fost aviator, cînt atît de repede, precum zboară o rachetă. Îmi place să pescuiesc, să stau la natură”.

Nicolae Botgros

„... Atît de tulburător sună vioara lui Botgros! Și atît de Înălțător! Atît de tainic! Nu oricărui îi este dat să cînte totul! Și despre toate pe coarda sensibilă a inimii și a viorii! „Lăutarii” au acompaniat peste 100 de interpreți de muzică populară, colaborînd cu cei mai de seamă exponenți ai tuturor zonelor folclorice din România, ca Maria Ciobanu, Sofia Vicoveanca, Irina Loghin, Dinu Iancu Sălăjan, Zinaida Julea, Nicolae Glib, Maria Sarabaș. Așa și-a petrecut viața - în drum spre concerte, în săli de spectacole și-n studiouri de înregistrări. Niciodată n-a găsit răgaz - interpreții, atît de la Chișinău, cît și de la București sînt pur și simplu onorați să stea alături de el pe marea scenă. Iar Nicolai Botgros nu poate să refuze nici o invitație, cînd e vorba de muzică populară.

Rodica Trofimov

AFTENII, Vlada. *Nicolae Botgros, biografie (1953 – prezent)* [on-line][citat 13 noiembrie 2016]. Disponibil: http://istoria.md/articol/854/Nicolae_Botgros_biografie

TROFIMOV, Rodica. *Nicolai Botgros. Magicianul cu ochii triști* [on-line][citat 13 noiembrie 2016]. Disponibil: http://arhiva.vipmagazin.md/profil/Nicolae_Botgros/

În repertuarul orchestrei se regăsesc cele mai strălucite perle ale folclorului moldovenesc, cu parfum autentic „Lăutarii”, o orchestră – simbol a Moldovei, au evoluat primii în noua Sală a Palatului din București. Datorită orchestrei și, în special, a perseverenței lui Nicolai Botgros de a le pune pe toate la locul lor, muzica populară și-a recăpătat autenticitatea moștenită de secole. În muzica „Lăutarilor” se regăsește plinitudinea și armonia. Nicolai Botgros regretă că nu mai are spectacole la țară și că s-au rărit rapsozii, căci este sigur că sub stratul vremii poți găsi melodii și cîntece scilpitoare aidoma mărgăritarului.

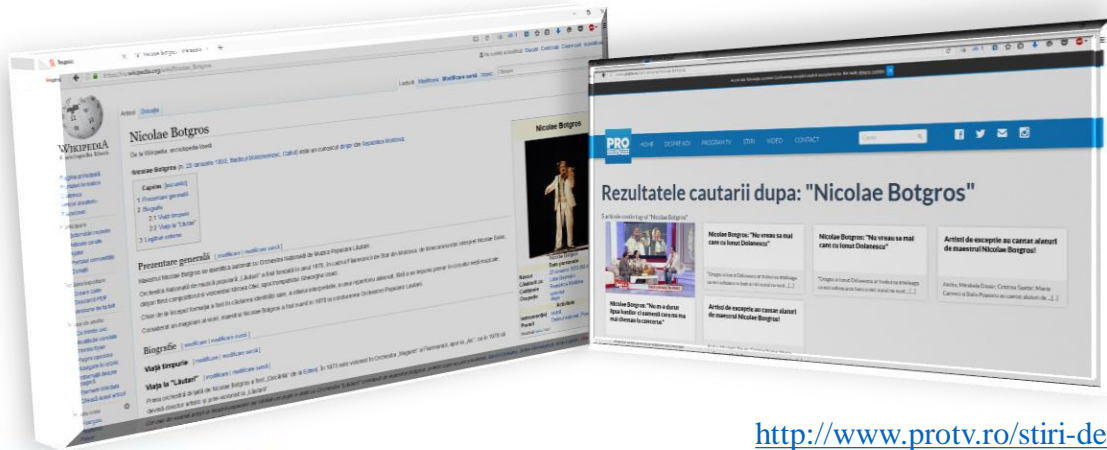
Tradiția familiei a fost prelungită de fiul Corneliu, un violonist bun ce se află astăzi la pupitrul dirijoral al formației „Hora Chișinăului”, nepoțelul este leit nea Mitică: bate tactul și joacă mărunțica cu foc

Numit de către popor și „vioara neamului”, talentatul lautar depune multă muncă pentru a nu-și dezamăgi ascultătorii, straduindu-se să le transmită prin creația sa farmecul cântecului popular. Nicolae Botgros spune că este fericit și împlinit, pentru că Dumnezeu l-a harazit cu un dar foarte pretios, se bucură că a avut puteri să-și poată forma o orchestră cu renume, o familie împlinită și mulți spectatori care îi dau curajul de a merge mai departe pe drumul cântecului popular.

DIN COLECȚIILE BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB

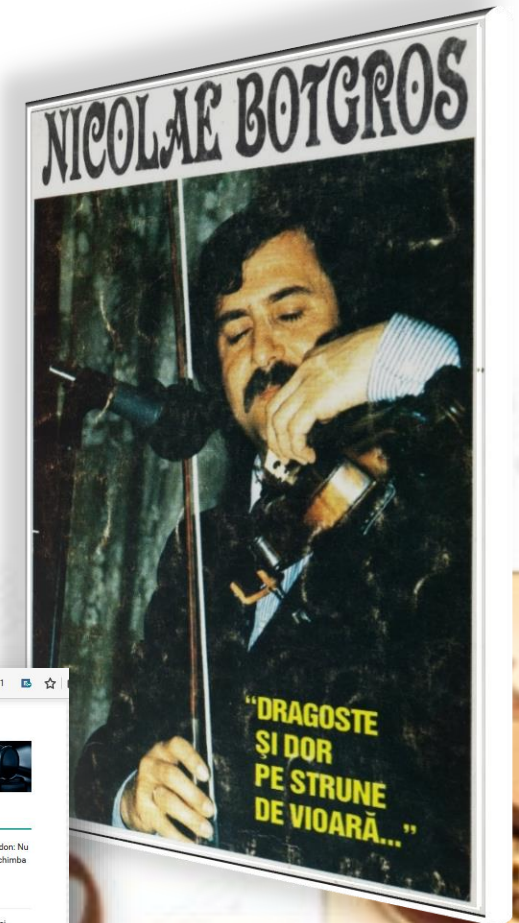

https://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Botgros

<http://www.protv.ro/stiri-despre/nicolae-botgros>

<http://www.moldova.org/iata-unde-votat>

„Îmi dau seama că noi nu mai avem lăutari, generația tânără n-o să aibă ceea ce au avut vechii lăutari. Nu au comportamentul și nici spiritualitatea aceea. Trebuie să le deprindă, dar nu au de la cine. Tinerii cîntă ceea ce aud la radio sau pe CD. Îi aud pe lăutarii din România - sigur că acolo se cîntă un pic altfel, dar muzica lăutărească autohtonă, pe care am avut-o, tinerii nu au de unde să o asculte, să o deprindă, nu au nici măcar acces la înregistrări. Le tot vorbesc colegilor mei despre tradițiile cele frumoase pe care le-am avut, care trec prin sînge, prin vene. Tatăl meu vedea în fiecare muzicant o comoară. Uite, trebuie să faci asta, asta și asta... Era un bun pedagog. Multă lăutărie am deprins de la tata și de la lăutarii noștri din sudul Moldovei. După asta am făcut școală bună la Edineț, în nordul Moldovei, unde am cunoscut mulți lăutari, deosebiți. Nu uit niciodată glumele pe care le făceau lăutarii – erau glume „profesionale”, făcute cu tîlc, nu cu ură și cu sfadă cum se face acum. Erau glume „cantabile”, spirituale”.

Nicolae Botgros

Văzînd importanța reală a lucrurilor, încărcătura sfîntă, „Lăutarii” lui Botgros vin cu strigăt de salvare a Binelui și Frumosului. Ei intenționează să instaleze monumente pe mormintele lăutarilor din republică. Să ofere cea mai frumoasă lecție despre memoria și amintirea celor care au fost rapsozii muzicii populare basarabene. Primul a fost instalat la Soroca, pe mormîntul lui Victor Postolachi. „Aici, zace marele nostru profesor. Să fie această pomană primită din partea orchestrei pe care o conduc și a familiei mele. Sîntem mulți discipoli de-ai lui în orchestră și, plecînd la drum, cîntărim lucrurile, așa cum făcea el. Ne amintim lucruri haioase, frumoase care ne-au unit. Ceea ce a lăsat Victor Postolache în inimile noastre nu a lăsat niciun academician, istoric, mare savant. Victor Postolache, ca și ceilalți lăutari, au turnat în suflete infinitul muzicii, au mîngîiat oamenii, le-au făcut viața frumoasă și le-au dat speranța de viață. Să ne gîndim mereu la ei cu un gînd pur și să ne rugăm pentru sufletele lor.”

Nicolae Botgros

VITALIE ADVAHOV

Cei doi frați s-au născut în or. Cahul, în familia lui Vasile și Agafia Advahov, tatăl din Gotești, mama - din Cîrpești, Cantemir. Erau profesori la Școala Pedagogică din Cahul. Vasile Advahov preda acordeonul și conducea grupuri de orchestră. În **1978**, el a absolvit Institutul de Arte din Chișinău, clasa de acordeon și dirijat orchestră. Imediat a format o orchestră în care a adunat lăutarii de la sud, inclusiv pe Dumitru și Gheorghe Botgros, tatăl și fratele „Lăutarilor”, Nicolae Botgros, Ion Marinovici, Ionel și Toma Acriș ș.a.

„Născuți pe malul Prutului, într-o familie de lăutari, noi de mici copii am crescut cu muzica și vorba românească”, ne spune Vitalie Advahov, care e doar cu un singur an mai mare decât Vasile. Nici nu s-a pus problema ce cale să-și aleagă copiii, ambii studiind muzica de la vârsta de cinci-șase ani. „Tata nici nu ne-a întrebat ce dorim: ne-am trezit cu vioara și acordeonul în mâini”, precizează mezinul Vasile care, de mic a bătut toba la diverse nunți și cumetrii, a doua zi, la „zeamă”. Când prindea a ațipi cu toba în mână, tatăl său îl îndemna: „Cîntă, Vasilică, am să-ți cumpăr bicicletă!”. Înainte de bicicletă însă i-a cumpărat o vioară...

VASILE ADVAHOV

De la „fuioare”- la liceu, de la liceu - la academie. Prima „universitate” de muzică au făcut-o acasă, la concerte, nunți, cumetrii și „fuioare”, astfel încît la Liceul republican de muzică „Ciprian Porumbescu” din Chișinău, spre deosebire de alți copii, care nu știau cel puțin intervalele muzicale, au venit bine pregătiți. Vitalie s-a înscris la acordeon, unde a studiat în clasa lui Boris Socolov și cea a lui Vladimir Zagumionov. Vasile însă a susținut examenele de admitere la clasa de țambal și cea de vioară. După ce le-a susținut cu brio, un profesor îl îndemna pe tatăl copilului să-l înscrie pe acesta la țambal, iar altul - la vioară. A ales vioara, studiind în clasa profesorilor Tamara Caftanat, Galina Buinovschi și Gheorghe Neaga, iar la Academia de Muzică - în cea a lui Boris Dubosarschi.

DE LA ACADEMIE - ÎN TARAFUL FRAȚILOR ADVAHOV

După absolvirea Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, în jurul celor doi frați, care participau în spectacole în duet, au început să se adune mai mulți tineri talentați. Astfel a apărut ideea creării unei orchestre. Inițial, ei intenționau să facă o orchestră nu prea mare, dar într-o formulă nouă - cu vioară, acordeon, percuție și chitară. Treptat însă, ținând cont de observațiile mai multor specialiști, au format o orchestră pe placul tuturor: cu violă, contrabas și alte instrumente de muzică populară și clasică. „Vorba e că mulți tineri vor să se afirme, să evolueze și să înregistreze piese cu noi, unii artiști asociindu-se cu noi fără salarii. Altminteri, noi contăm doar pe calitate. Să înregistrăm o piesă-două în jumătate de an, dar să fie de calitate”, ne spun frații Advahov, care se pregătesc să editeze un CD de muzică instrumentală. Scopul lor este de a încuraja mai mulți tineri să se afirme. „Loc pe scenă este pentru toți, iar lumea, ca să aplaude, nu trebuie s-o forțezi”, consideră ei.

Ca și Vasile Advahov-tatăl, cei doi frați speră că pe urmele lor vor călca și... urmașii. Cătălin, feciorul lui Vitalie, la vârsta de trei anișori a fost înscris în Ansamblul de cîntece și dansuri „Loly-pops”, iar la patru ani a devenit laureat al Concursului „Ploaia de stele”. Și feciorul lui Vasile, Dănuț, de numai un an de zile, dansează în ritm, fiind numai ochi și urechi cînd cîntă tata la vioară...

„SÎNT FOARTE TALENTAȚI, MĂ ÎNȚELEG CU EI DINTR-O PRIVIRE!” *Zinaida Julea*

La Chișinău a apărut o formație care, de la debutul ei, a făcut furori pe piața muzicală. Debutul lor a fost de mare succes, pista de lansare fiind CD-ul „Lume, nu mă judeca”, înregistrat cu distinsa cîntăreață de muzică populară Zinaida Julea. De atunci încoace, Orchestra fraților Advahov este solicitată frecvent de către interpreții de pe ambele maluri ale Prutului. Numai în 2010, ea a înregistrat două CD-uri cu marele rapsod Mihai Ciobanu - „Lume, lume, cît de dragă-mi ești” și „O vioară, un cîntec, un dor” (voce - Mihai Ciobanu, vioară - Mihăiță Ciobanu). Specialiștii în materie caracterizează apariția acestei formații drept un miracol, ea adunîndu-i în jurul său pe cei mai talentați tineri lăutari de la noi, majoritatea veniți de pe băncile Liceului republican „C. Porumbescu”, unde au învățat și ei. Este singura orchestră de la noi care poartă numele a doi frați.

Un miracol - Orchestra fraților Advahov [on-line][citat 14 noiembrie 2016].
Disponibil: <http://www.timput.md/articol/un-miracol---orchestra-fratilor-advahov>

„De ceva vreme cel mai mult mi-e drag să cînt cu Orchestra municipiului Chișinău Vitalie și Vasile Advahov. Sînt oameni de omenie și cel mai bine mă înțeleg cu ei - dintr-un gest. Țin la Vitalie și Vasile Advahov extrem de mult. Pregătim niște cîntece noi, care, sperăm, ca și celelalte cîntece pe care le-am lansat împreună, să ajungă la inimile ascultătorilor. Sînt cu totul deosebiți. Alături de ei mă simt întinerită!”, a accentuat ea. La rîndul său, *Mihai Ciobanu* ne-a spus că Vitalie și Vasile sînt deosebit de talentați. „Mă mîndresc cu ei și sper să colaborăm în continuare”, ne-a spus interpretul. Orchestra este, cu adevărat, un miracol.

ILIAN GÎRNEȚ

(23.11. 1983 la Sankt-Petersburg)

„Oistrah al Moldovei”

Familia Gîrneț vine la Chișinău (mama-pianista Margareta Cuciuc, tatăl-maestru coregraful Eugen Gîrneț) și Ilian și-a început studiile muzicale la Liceul Republican de Muzică „C.Porumbescu”, clasa profesoarei de vioară Galina Buinovschi.

2001-2006 studiază vioara la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău (profesor-Boris Dubosarschi).

A participat la multe concursuri naționale și internaționale:

1992 Concurs național, Premiul III, Chișinău

1993 Premiul I, Chișinău

1994,1995 Concurs Internațional „Jeunesses Musicales”, Premiul I, București

1997 Concurs internațional, Premiul III, Premiul special, Germania

1998 Premiu oferit de Primăria mun. Chișinău

1999 Premiul „Mihail Jora”, România

2000 Concurs internațional „H. Wieniawsky”, Premiul III, Lublin, Polonia

2000 Jocurile Delfice, Medalia de Aur, Moscova

2006 Concurs Internațional, Grand Prix, Astana, Kazahstan

2008 Concurs Internațional „Nuri Iyicil”, Premiul I, Istanbul, Turcia

2009 Concurs Internațional „Regina Elisabeth”, Premiul III, Belgia

A colaborat cu dirijorii: O. Palymski, Gh. Mustea, M. Agafița, C. Florea, M. Secichin, V. Doni, A. Bojoncă, O. Balan, O. Popa, R. Luther, I. Numminen. A concertat în Rusia, România, Polonia, Germania, Austria, Finlanda, Kazahstan, Belarus, Franța, Ucraina, Olanda.

2007 Titlul onorific „Maestru în Artă” al RM

2009 „Artist al Poporului” din Republica Moldova.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Colecțiile Bibliotecii Științifice USARB
<http://tinread.usarb.md:8888/tinread/tinread.jsp>
- http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do;jsessionid=AF9A637C BD395EF00D8B303D38C16D66?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb&
- AFTENII, Vlada. *Nicolae Botgros, biografie (1953 – prezent)* [on-line][cit 13 noiembrie 2016]. Disponibil: [http://istoria.md/articol/854/Nicolae Botgros, biografie](http://istoria.md/articol/854/Nicolae_Botgros,_biografie)
- BABII, Vladimir. *Studiu de organologie*. Ch. : [s.n.], 2012, p. 93, ISBN 978-9975-4346-5-2: 70.00. <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/babii/studiu.pdf>
- BLAGA, Eugen. Gheorghe Zamfir In: *Actualitatea muzicală*. 2010, nr. 7, pp. 30-31. ISSN 1220-742x
- DELEU, Ecaterina. *Omagiu în memoria lăutarilor* [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/editii/20105/articole/8723/>
- DELEU, Ecaterina. *Reconstrucția monumentelor funerare ale artiștilor* [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://archiva.flux.md/articole/5566/>
- *Despre Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”* [on-line][cit 14 noiembrie 2016] Disponibil: http://filarmonica.md/new/index.php?option=com_content&view=article&id=50&Itemid=72&lang=ro
- GHILAȘ, Victor. Vasile Iovu, un slujitor fidel al Syrinx-ului. In: *Realități culturale*. 2016, nr.2. pp. 17-19. ISSN 1857-4424
- Ion Zaharia. In: *Calendar Național 2011*. 2010, p. 142
- IOVU, Vasile. *Metodă de nai*. Ch., 2006. 347 p. ISBN 978-9975-78-462-7
- NECULCE, Nina. *Amintiri vii despre părinți pentru copii* [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <http://jurnal.md/ro/import/2009/11/14/amintiri-vii-despre-parinti-pentru-copii-15787/>
- *80 de ani de la nașterea lui Serghei Lunchevici* [on-line][cit 14 noiembrie 2016]. Disponibil: <http://glasul.md/80-de-ani-de-la-nasterea-lui-serghei-lunchevici/>
- *Personalități basarabene* [on-line][cit 13 noiembrie 2016]. Disponibil: <https://www.facebook.com/search/top/?q=Ignat%20Bratu>
- POJAR, Serghei. Strălucirea magică a Eugeniei Lucezarski. In: *Moldova*. 2008, nr. 6, pp. 33-35.
- POJAR, Serghei. Un pionier al artei corale. In: *Moldova*. 2007, nr. 7-8, pp. 28-30.
- POJAR, Serghei. Un leagăn al muzelor. In: *Moldova*. 2007, nr. 5-6, pp. 57-59.
- POJAR, Serghei. Doină, doină, cîntec dulce... In: *Moldova*. 2006, nr. 1-2, pp. 52-54.
- Serghei Pojar. 1961-2010. In: *Calendar Național 2011*, Ch. : BNRM, 2010, p. 100.
- STIRBU, Alena. *Ion Carai – celebrul trompetist din istoria lautareasca a moldovei*. [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibi: <https://plus.google.com/+AlinaStirbu1/posts/iCLHZTrPUxo>
- SULAC, Nicolae. *Valeriu Hanganu n-a murit, ci doarme! În memoria marelui trompetist*. [on-line][cit 28 octombrie 2016]. Disponibil: <https://nicolaesulac.wordpress.com/2016/08/11/valeriu-hanganu>
- TORNEA, Nelly. Un Pojar care ne bucură și ne avuțește. In: *Moldova*. 2006, nr. 6-7, pp. 34-35.
- TROFIMOV, Rodica. *Nicolai Botgros. Magicianul cu ochii triști* [on-line][cit 13 noiembrie 2016]. Disponibil: [http://arhiva.vipmagazin.md/profil/Nicolae Botgros](http://arhiva.vipmagazin.md/profil/Nicolae_Botgros)
- *Un miracol - Orchestra fraților Advahov* [on-line][cit 14 noiembrie 2016]. Disponibil: <http://www.timpul.md/articol/un-miracol---orchestra-fratilor-advahov>
- Zaharia Petre. In: *Buzilă, Serafim. Interpreți din Moldova : lexicon encicl. (1460-1960)*. Ch.: ARC, 1996. p. 461. ISBN 975-928-02-1
- ZAMFIR, Gheorghe, LICAREȚ, Nicolae. *Cîntă Gh. Zamfir și N. Licareț (nai, orgă)*. București : Electrocord, 1977.

REFERINȚE ELECTRONICE

- <http://www.evz.ro/gaesti-capitala-internationala-a-naiului-va-avea-un-muzeu-gheorghe-zamfir.html>
- <http://www.mediafax.ro/cultura-media/casa-muzeu-gheorghe-zamfir-inaugurata-in-gorj-in-prezenta-artistului-6150891>
- <http://www.wowbiz.ro/dirijorul-andre-rieu-va-locui-intr-un-sat-de-la>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Gheorghe_Za
- <https://www.youtube.com/watch?v=9hAn1rN8VxM>
- <https://www.google.com/search?q=gheorghe+zamfir>
- <http://www.abcmuzical.ro/artisti/gheorghe-zamfir/stir>
- <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/2016/04/22/serghei-pojar-%D1%81ronicarul-vietii-muzicale-a-moldovei/>
- <http://dem-2011.livejournal.com/27254.html>
- http://cc.sibimol.bnrm.md/opac/bibliographic_view/339063;jsession
- <http://trm.md/ro/portrete-in-timp/portrete-in-timp-cu-ion-zaharia-miracolul-muzicii>
- <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/04/24/ion-zaharia-flautist-compozitor-si-profesor-universitar>
- <http://moldovenii.md/md/people/478>
- <http://www.kino-teatr.ru/kino/movie/sov/4032/foto/a353893/446536>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0tAyXq8wrhA>

- <http://www.protv.ro/stiri-despre/nicolae-botgros>
- <http://www.moldova.org/iata-unde-votat>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Botgros
- <http://www.timpul.md/articol/un-miracol---orchestra-fratilor-advahov>
- <https://www.youtube.com/watch?v=fILyVmaYfxE>
- <https://www.facebook.com/Personalități-Basarabene>
- <https://www.youtube.com/watch?v=pvjBGq0clGk>
- <https://nicolaesulac.wordpress.com/2016/08/11/valeriu-hanganu>
- https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=300769133353740&id=275337685686
- <https://www.facebook.com/NicolaeBotgros>

REALIZARE:

Elena ȚURCAN, bibliotecar, Serviciul comunicarea colecțiilor
Valentina TOPALO, șef Serviciul, Centrul manifestări info-bibliotecare
Silvia CIOBANU, șef Centrul Marketing. Activitate editorială

Redactor:

Lina MIHALUȚA, director adjunct, BȘ USARB

2016

